

แผนป้องกันและบรรเทาภาวะฉุกเฉิน

กรณีเด็กและเยาวชน

จับตัวประกัน

ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 6

จังหวัดนครสวรรค์

แผนป้องกันและบรรเทาภาวะฉุกเฉิน กรณีเด็กและเยาวชนจับตัวประกัน

๑. แผนก่อนเกิดเหตุเด็กและเยาวชนจับตัวประกัน

ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๖ ออกคำสั่ง หนังสือเวียน และจัดการประชุม ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามแผนป้องกันและบรรเทาภาวะฉุกเฉิน กรณีเด็กและเยาวชนจับตัวประกัน เพื่อการปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกัน เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สร้างความเข้าใจ หาแนวทางป้องกัน และสามารถที่จะปฏิบัติงานในขณะเกิดสถานการณ์ และหลังเกิดสถานการณ์ โดยประสานงานกับผู้ประสานงานคณะกรรมการความต่อเนื่อง เพื่อรายงานหัวหน้าคณะกรรมการความต่อเนื่องต่อไป

๑.๑ ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์

๑.๑.๑ ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฯ และเจ้าหน้าที่

- ปรับปรุง เสริมสร้างกำแพง ประตู หน้าต่าง ผังนอนให้มีสภาพแข็งแรง

การทុบทำลาย

- เพิ่ม ซ่อมแซม เหล็กตัดหน้าต่างนอนและประตูนอนให้แข็งแรง
- ตรวจตราแนวกำแพง ลวดหนามตามแนวกำแพงและบริเวณที่มีจุดลับตา
- จัด ตกแต่งมุมอับ มุมลับตาให้โปร่งและสามารถมองเห็นได้

๑.๑.๒ ให้มีแสงสว่างในเวลาากลางคืนที่เพียงพอ โดยมีการติดหลอดไฟฟ้าบริเวณรอบนอนและบริเวณแนวกำแพง

๑.๑.๓ จุดควบคุมอยู่ตามแนวรอบกำแพงและเจ้าหน้าที่สามารถมองเห็นได้โดยตลอด ทุกจุดควบคุมต้องให้มีวิทยุสื่อสาร

๑.๑.๔ บริเวณจุดควบคุมรักษาการต้องมีปุ่มสัญญาณเตือนภัยหรือสัญญาณนกหวีดและให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานอยู่เสมอ

๑.๑.๕ เจ้าหน้าที่ควบคุมประจำจุดต้องมีการประสานทางวิทยุสื่อสารและวิทยุสื่อสารอยู่ในสภาพที่พร้อมปฏิบัติงานอยู่เสมอ

๑.๑.๖ จัดให้มีหมายเลขโทรศัพท์ของผู้บริหาร หน่วยงานราชการ หน่วยงานท้องถิ่น

๑.๑.๗ ให้มีการตรวจสอบอุปกรณ์ไฟฟ้าทุกชนิดให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ เช่น เครื่องสำรองไฟ ไฟฉาย วิทยุสื่อสาร เตือนละ ๑ ครั้ง

๑.๑.๘ ตรวจตราวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้ วัสดุฝึกงาน หรืออุปกรณ์ที่สามารถใช้เป็นอาวุธ ของมีคมต่างๆ เก็บไว้ให้มิดชิดและปลอดภัยเพื่อไม่ให้เด็กและเยาวชนไปใช้ก่อเหตุได้

๑.๑.๙ จัดสภาพแวดล้อมภูมิทัศน์ ภายในสถานควบคุมให้สะอาดสวยงามร่มรื่นและมีบรรยากาศที่ผ่อนคลาย

๑.๑.๑๐ ผู้ช่วยผู้อำนวยการรายงานให้ผู้อำนวยการทราบเพื่อดำเนินงานต่อไป

๑.๒. ด้านบุคลากร

๑.๒.๑ ฝ่ายบริหารงานทั่วไปจัดให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ทุกสายงาน ให้ทราบถึงสิทธิเด็ก เช่น การตรวจค้นตัว หลีกเลี่ยงการใช้กำลังบังคับ หรือใช้ความรุนแรง ไม่สร้างความอับอายหรือกระทำการใดที่ไม่เคารพศักดิ์ศรีเกียรติภูมิของเด็กและเยาวชน หลักการเจรจาต่อรองและการช่วยเหลือตัวประกัน ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโดยใช้หลักคุณธรรมจริยธรรม

๑.๒.๒ เจ้าหน้าที่ทุกคนที่ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกฯ ได้รับการฝึกอบรม และปฏิบัติงานด้านรักษาความปลอดภัย เช่น

- การตรวจค้นตัวเด็กและเยาวชน
- การค้นสถานที่นอน ล็อกเกอร์และสถานที่ควบคุมอย่างน้อยเดือนละ ๒ ครั้ง
- มีการนับจำนวนเด็กและเยาวชน ก่อนขึ้น-ลงจากนอนนอน รับประทานอาหารทุกมื้อ ก่อน-

หลังร่วมกิจกรรม

- การป้องกันระงับเหตุในรูปแบบต่าง ๆ โดยตั้งเป็นคณะทำงาน
- การเจรจาต่อรองและการช่วยเหลือตัวประกัน
- การประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เช่น สถานีตำรวจ อปพร. โรงพยาบาล ทั้ง

หน่วยงานภาครัฐและเอกชน

- มีการทบทวนฝึกซ้อมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๑.๒.๓ ฝึกระวังสังเกตการณ์เด็กและเยาวชนที่มีความประพฤติที่มีแนวโน้มที่จะชักจูงหรือเป็นผู้นำเยาวชนคนอื่นในการก่อเหตุ

๑.๒.๔ กระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพตลอด ๒๔ ชั่วโมง ทั้งในและนอกสถานที่ควบคุม

๑.๒.๕ จัดบุคลากรให้เหมาะสมกับเด็กและเยาวชนและปฏิบัติงานในแต่ละช่วงเวลาทั้งในและนอกสถานที่ จัดให้มีครูที่ปรึกษา และนักวิชาชีพร่วมให้คำปรึกษากับเด็กและเยาวชน

๑.๒.๖ เมื่อมีการออกนอกสถานที่ควบคุมต้องได้รับการอนุญาตจากผู้อำนวยการและมีระบบการคัดเลือกที่เสมอภาคและเป็นธรรมกับเด็กและเยาวชน และให้เป็นไปตามกฎระเบียบของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและมีการสำรวจสถานที่และวางแผนป้องกันการก่อเหตุ

๑.๒.๗ เจ้าหน้าที่ให้ความเมตตา ความยุติธรรม และปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนด้วยความเสมอภาคเป็นธรรม มีการสังเกตเด็กและเยาวชนและให้คำปรึกษาได้เมื่อเด็กและเยาวชนมีปัญหา มีความวิตกกังวล

๑.๓ ด้านระบบวิธีการปฏิบัติ

๑.๓.๑ เมื่อรับตัวเด็กและเยาวชนให้มีการปฐมพยาบาลทันที เพื่อให้ทราบถึงระเบียบการปฏิบัติตน สถานที่เป็นการลดแรงกดดันและความวิตกกังวล

๑.๓.๒ ทำทะเบียนประวัติ ข้อมูลเด็กและเยาวชน รูปภาพ เพื่อสะดวกในการสืบค้น

๑.๓.๓ เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในการหลบหนีและเป็นแกนนำในก่อเหตุให้เจ้าหน้าที่ดูแลอย่างใกล้ชิดโดยประสานงานกับเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย

๑.๓.๔ จัดให้มีครูที่ปรึกษา เพื่อให้คำแนะนำและดูแลอย่างใกล้ชิดเป็นรายบุคคลโดยครูที่ปรึกษา ๑ คนรับเด็กไม่เกิน ๒๐ คน

๑.๓.๕ ใช้ระบบระดับชั้นให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการพิจารณาข้อตกลง ระเบียบและกฎเกณฑ์ และให้ความยุติธรรม

๑.๓.๖ จัดให้มีกิจกรรมนันทนาการในวันหยุด มีการเปิดภาพยนตร์ ทั้งบนนอน และบริเวณใต้ถุนหอประชุมและจัดกีฬา เพื่อให้เด็กและเยาวชนคลายความเครียดและมีความสุข

๑.๓.๗ มีการสำรวจเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ในสถานที่ควบคุม ที่อาจนำไปใช้เป็นอาวุธหรือก่อเหตุ

๑.๓.๘ ให้มีการตรวจนอนก่อนเด็กและเยาวชนขึ้นนอนอย่างละเอียดทุกวันและมีการตรวจล็อกเกอร์เป็นประจำอย่างน้อยเดือนละ ๒ ครั้ง

๑.๓.๙ ตรวจสอบวัยของเด็กและเยาวชน คือ ก่อนลงนอน ก่อนรับประทานอาหาร ก่อนร่วมกิจกรรมก่อนขึ้นนอนและลงบันทึกละเป็นลายลักษณ์อักษร

๑.๓.๑๐ ตรวจสอบตัวเด็กและเยาวชน ในกรณี

- ก่อนขึ้นและลงจากนอน
- ก่อนออกจากหน่วยเรียนหรือกิจกรรม
- เข้า-ออกประตูศูนย์ฝึกฯ

๑.๓.๑๑ ตรวจสอบญาติกรณีมาเยี่ยมเด็กและเยาวชน หรือมีพฤติกรรมน่าสงสัยในการส่งอาวุธ หรือสิ่งผิดกฎระเบียบ มีผู้สำหรับเก็บสำภาระญาติ เช่น กระเป๋า หรือโทรศัพท์มือถือ

๑.๓.๑๒ ให้มีการส่งต่อระหว่างพนักงานพินิจ พ่อบ้าน ครู เพื่อสะดวกในการดูแลตรวจสอบ

๑.๓.๑๓ จัดให้มีเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่หาข่าวและข้อมูล ตลอดจนสังเกตพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน แกนนำก่อเหตุและให้เยาวชนเข้าร่วมสอดส่องพฤติกรรมของเพื่อนที่มีความเสี่ยงในการก่อเหตุ

๑.๓.๑๔ ให้มีการฝึกซ้อมวิธีป้องกันและจัดการกับสถานการณ์เด็กและเยาวชนจับตัวประกัน อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๑.๓.๑๕ ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เช่น สถานีตำรวจ ผู้ใหญ่บ้าน องค์กรท้องถิ่น มูลนิธิ อปพร. เครือข่ายชุมชนบริเวณโดยรอบศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๖

๒. แผนขณะเกิดเหตุเด็กและเยาวชนจับตัวประกัน

๒.๑. กตัญญูยาวนานไม่หยุดหรือสัญญาณนกหวีดที่จุดควบคุมในพื้นที่เกิดเหตุ และแจ้งเหตุจับตัวประกัน ให้เจ้าหน้าที่ทุกคนทราบทางวิทยุสื่อสาร เพื่อรายงานสถานการณ์เบื้องต้นและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน เช่น จำนวนคน อาวุธ หรือผู้ถูกจับเป็นตัวประกัน

๒.๒. ผู้บังคับบัญชาประเมินสถานการณ์แล้วว่าเป็นอันตรายให้เจ้าหน้าที่ที่อยู่ใกล้เคียงที่เกิดเหตุหรือเห็นเหตุการณ์ให้เข้าระงับเหตุ เฝ้าระวังและให้ความช่วยเหลือตัวประกัน และรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

๒.๓. ผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่พื้นที่เกิดเหตุประเมินสถานการณ์แล้วว่ามีจำนวนเด็กและเยาวชนมาก มีอาวุธ และมีความรุนแรง ให้เจ้าหน้าที่ชุดกันฝูงชนกันเจ้าหน้าที่ เด็กและเยาวชน บุคคลออกจากพื้นที่และรวมที่จุดรวมพล โดยมีผู้อำนวยการ ครูเวร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายตามลำดับ ประสานงานติดต่อขอความช่วยเหลือ (กรณีเหตุการณ์รุนแรงหรือทำร้ายตัวประกัน) หน่วยงานภายนอก โดยวางแผนการระงับเหตุ

- ให้เจ้าหน้าที่ชุดหาข่าวและข้อมูล คอยสังเกตสถานการณ์ และรายงานให้ทราบเป็นระยะๆ และจดบันทึก

- ให้เจ้าหน้าที่ชุดเฝ้าระวัง เฝ้าระวังและแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

- ให้เจ้าหน้าที่กลุ่มดูแลบริเวณโดยรอบดูแลบริเวณโดยรอบกำแพงและบริเวณภายนอกและอำนวยความสะดวกด้านการจราจรหรือประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ให้เจ้าหน้าที่กลุ่มประสานงาน อำนวยความสะดวกให้กับหน่วยงาน

๒.๔ เมื่อสถานการณ์สงบลง ผู้อำนวยการ ครูเวร หรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามลำดับรวมเด็กและเยาวชนในพื้นที่ที่ปลอดภัยเหมาะสมแก่การควบคุม ดูแล แยกเด็กและเยาวชนที่ก่อเหตุออกจากเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้ก่อเหตุ

๒.๕ ให้เจ้าหน้าที่สำรวจผู้บาดเจ็บ ความเสียหาย รวบรวมอาวุธหรืออุปกรณ์ที่ใช้ก่อเหตุ รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

การเจรจาต่อรอง

ในการแก้ปัญหาเหตุวิกฤติต่างๆ เช่น การจับตัวประกัน คนคิดฆ่าตัวตาย การชุมนุมประท้วง การล้อมจับเด็กและเยาวชนที่หลบหนีที่อยู่ในวงล้อมของเจ้าหน้าที่ทั้งในพื้นที่ป่าหรือภายในตัวอาคารนั้น หน่วยที่มีบทบาทสำคัญหน่วยหนึ่งคือ การใช้ผู้เจรจาต่อรองต่อคนร้าย หรือกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงโดยมีวัตถุประสงค์แตกต่างกันไปตามสถานการณ์ต่างๆ ทั้งนี้ได้ยึดถือหลักการที่ว่าไม่ต้องการให้มีการสูญเสียเลือดเนื้อ หรือความเสี่ยงต่อตัวประกัน เจ้าหน้าที่หรือการก่อการจลาจล โดยได้กำหนดไว้ในแผนรักษาความสงบ แผนเผชิญเหตุที่เกี่ยวกับการใช้ทีมเจรจาต่อรองในสถานการณ์ต่างๆ ไว้ ซึ่งในทางยุทธวิธีตำรวจแล้วทีมเจรจาต่อรองเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญตั้งแต่ในช่วงแรก ๆ ในการแก้ไขปัญหาเหตุวิกฤติ

ความหมายของการเจรจาต่อรอง

ในเหตุการณ์คนร้ายจับตัวประกันหรือยึดสถานที่สำคัญนั้น การเจรจาต่อรอง หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ได้พูดคุยเจรจาให้คนร้ายได้แสดงออกซึ่งความต้องการ ข้อเรียกร้อง โดยมีจุดมุ่งหมายเบื้องต้นเพื่อการถ่วงประวิงเวลา หรือการหาข้อมูลข่าวสารจากคนร้ายและมีจุดมุ่งหมายขั้นสูงคือการให้คนร้ายยอมมอบตัว หรือการปล่อยตัวประกัน

ระดับของการเจรจาต่อรอง

๑. การเจรจาต่อรองของตำรวจชุดแรกที่ไปยังที่เกิดเหตุ (First Responder)

เมื่อเจ้าหน้าที่ ตำรวจสายตรวจ หรือตำรวจชุดแรกที่ไปเผชิญเหตุ คนร้ายอาจต้องการที่จะพูดคุยหรือร้องบอกความต้องการ ระบายความอัดอั้น อึดอัดใจ ของตน ตั้งแต่ตอนเกิดเหตุการณ์ในช่วงเวลาแรก ๆ ของเหตุการณ์ ดังนี้ ตำรวจชุดแรกควรต้องทำการพูดคุยเจรจาหรือติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนคำพูดกับคนร้ายเพื่อให้คนร้ายเกิดความปรองดองเชื่อถือตำรวจ

๒. การเจรจาของชุดเจรจาต่อรอง หรือชุดเจรจาหาข้อมูล (Negotiation Team)

เมื่อมีการจัดชุดจัดการเหตุวิกฤติหรือศูนย์ปฏิบัติการ (ศปก.) จะมีชุดเจรจาต่อรองซึ่งได้รับการฝึกอบรม ให้ทำหน้าที่เจรจาโดยเฉพาะ ทำหน้าที่ในการติดต่อสื่อสาร เจรจาต่อรองกับคนร้ายต่อไป

๓. การเจรจาต่อรองของผู้ที่ถูกจับเป็นตัวประกัน (Hostage Survival)

การจัดและหน้าที่ของชุดเจรจาต่อรอง

ในชุดเจรจาต่อรอง มักประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จำนวน ๔ นาย ดังนี้

๑. หัวหน้าชุดเจรจาต่อรอง มีหน้าที่

๑.๑ จัดสรร มอบหมายลูกทีมทำหน้าที่ต่างๆ ในชุดให้เหมาะสม

๑.๒ ติดต่อประสานงานกับผู้บัญชาการเหตุการณ์ และหัวหน้าส่วนต่างๆ ใน ศปก.

๑.๓ ดูแลการจัดการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ส่งกำลังบำรุงในชุด

๑.๔ ช่วยเหลือผู้บัญชาการเหตุการณ์ในการประเมินวิเคราะห์การเจรจา ข้อมูล

ข่าวสารที่ได้จากการเจรจา และเสนอแนะแนวทางการเจรจาและการปฏิบัติทาง

ยุทธวิธีอื่น ๆ

๑.๕ รับคำสั่งหรือข้อมูลข่าวสารจาก ผบ.เหตุการณ์เกี่ยวกับข้อเรียกร้องของคนร้าย

เพื่อให้ผลเจรจาติดต่อหรือแจ้ง ตกลงหรือบ้ายเบี่ยงกับคนรู้

๒. ผู้เจรจาหลัก มีหน้าที่ พูดคุยกับคนร้าย

๓. ผู้เจรจารองมีหน้าที่

๓.๑ สนับสนุนช่วยเหลือผู้เจรจาหลักในการช่วยคิดคำพูดหรือวิธีการเจรจา หรือ

ติดตามประเด็นในการเจรจา

๓.๒ จัดบันทึกหรืออัดเทป

๔. สมาชิกคนที่ ๔ มีหน้าที่

๔.๑ ลงบันทึกเหตุการณ์ในกระดานสถานการณ์

๔.๒ ดูแลความปลอดภัยในบริเวณห้องเจรจา

๔.๓ ประสานงานกับฝ่ายอื่นตามที่ ผบ.เหตุการณ์มอบหมาย เช่น หัวหน้าชุด

ปฏิบัติการทางยุทธวิธีพิเศษ หรือฝ่ายสืบสวน

๕. ดูแลส่งกำลังบำรุง เช่น จัดเครื่องดื่ม อาหารให้แก่ชุดเจรจาต่อรอง

เทคนิคหรือแนวทางการเจรจา

๑. กรณีคนร้ายจับตัวประกันแล้วมีข้อเรียกร้องแน่นอน มีการขู่บังคับจะทำร้ายตัวประกัน หากไม่ได้รับการตอบสนอง ตามข้อเรียกร้อง มีเทคนิคและแนวทางการเจรจา ดังนี้

๑.๑ ใช้แนวทางการถ่วงเวลา

๑.๒ พยายามพูดเพื่อลดความต้องการหรือทำข้อเรียกร้องของคนร้ายให้มีความสำคัญลง

๑.๓ อย่าทำให้คนร้ายรู้สึกว่ามีอำนาจต่อรอง

๑.๔ เริ่มต้นของการเจรจาอาจมีการให้ “ให้และรับ”

๑.๕ ให้คนร้ายคิดและทำทุกสิ่งที่เขาได้รับ

๒. สร้างความเชื่อถือและความสัมพันธ์ระหว่างคนร้ายและผู้เจรจา

๓. จำกัดพื้นที่ให้รู้ว่าตำรวจล้อมอยู่ และอาจใช้กำลังเมื่อจำเป็น

๔. พยายามต่อรองให้มอบตัว

๕. คนร้ายยึดสถานที่หรือพยายามคิดฆ่าตัวตาย หรืออาจมีการยึดตัวประกันหรือไม่ก็ได้ แต่ไม่มีข้อเรียกร้องที่สมเหตุสมผล ซึ่งเป็นลักษณะมีอาการทางจิตหรือทางประสาท หรือเสพยาเสพติด มีเทคนิคและแนวทางการเจรจา ดังนี้

๕.๑ ใช้แนวทางการเจรจาแบบซื้อเวลา

๕.๒ พยายามฟังคนร้ายพูดให้มาก และเข้าใจปัญหา ความรู้สึกของคนร้ายให้มาก

๕.๓ ห้ามขู่เช็ก หรือตัดสินใจแทนคนร้าย

๕.๔ หลีกเลี่ยงการใช้เทคนิคที่ก่อความกลัวคนร้าย

๕.๕ พยายามช่วยให้เขามีเหตุผลมากขึ้น

๕.๖ สร้างความเชื่อถือและความสัมพันธ์ระหว่างคนร้ายและผู้เจรจา

๕.๗ แนะนำการแก้ปัญหาของคนร้ายแบบที่ไม่รุนแรง

๕.๘ ลดการจำกัดวงล้อม หรือขยายวงล้อมรอบในของตำรวจให้กว้างมากขึ้น เพื่อแสดงความตั้งใจว่าตำรวจจะแก้ไขปัญหาอย่างสันติวิธี

หลักปฏิบัติในการต่อรองแบบซึ่งหน้า

ตำรวจชุดแรกๆ หรือเจ้าหน้าที่ของชุดเจรจาต่อรองออกใช้วิธีการเจรจาได้หลายวิธี เช่น การใช้โทรศัพท์ แบบที่ใช้ตามบ้าน โทรศัพท์สนาม หรือโทรโข่ง แต่ถ้าหากคนร้ายต้องการเจรจาต่อรองแบบพูดคุยกันโดยตรง ซึ่งอาจจะมีอันตรายต่อผู้เจรจาต่อรองทั้ง ๒ ระดับดังกล่าว จึงควรยึดหลักปฏิบัติดังนี้

๑. ตกลงสัญญากับคนร้ายให้แน่นอนว่าจะไม่ทำร้ายผู้เจรจาต่อรอง

๒. อย่าพูดหรือเจรจากับคนร้าย หากคนร้ายยังเล็งปืนหรืออาวุธมาที่ผู้เจรจา ต้องยืนยันให้คนร้ายลดปืนลงก่อนหรือลดอาวุธลง

๓.จะเข้าไปพูดเจรจากันซึ่งหน้าได้ก็ต่อเมื่อได้เริ่มต้นเจรจามาแล้วได้ระยะหนึ่ง จนแน่ใจได้ว่า
คนร้ายมีเหตุผล หรือมีความเชื่อถือไว้วางใจผู้เจรจาแล้วเท่านั้น

๔.อย่าเข้าไปเจรจาซึ่งหน้ากับคนร้าย ในกรณีที่มีคนร้ายตั้งแต่สองคนขึ้นไป

๕.พยายามสบตากับคนร้ายตลอดการเจรจา

๖.ให้มีช่องทางหลบหนีออกหรือที่กำบังสำหรับผู้เจรจาเสมอ

๗.อย่าหันหลังให้แก่คนร้าย

๘.ก่อนที่จะเข้าไปพูดเจรจาซึ่งหน้า จะต้องมีการบอกตำแหน่ง รูปพรรณหรือการแต่งกายของทั้ง
คนร้ายและผู้เจรจาต่อรอง

๙.พยายามรักษาระยะปลอดภัย ระหว่างคนร้ายและผู้เจรจาไว้เสมอ

๑๐.ภายหลังเจรจาแล้วให้จดบันทึกผลการเจรจากับคนร้ายซึ่งหน้านั้น

เทคนิคการตั้งใจรับฟัง (Active Listening Skill)

ในบางครั้ง การเจรจากับคนร้ายที่เป็นโรคจิต ประสาท หรืออยู่ใต้อิทธิพลของยาเสพติดนั้น
หลักการสำคัญ คือการพยายามสร้างความมั่นใจ เชื่อถือและให้คนร้ายระบายอารมณ์ ดังนี้ ตำรวจชุดแรกที่ไป
ยังที่เกิดเหตุ แล้วคนร้ายต้องการพูดคุยบอกข้อเรียกร้อง หรือชุดเจรจา อาจใช้เทคนิคหรือทักษะการตั้งใจรับฟัง
นี้ช่วยให้การเจรจาต่อรองได้ผล เมื่อตำรวจเข้าเผชิญเหตุคนร้ายจับตัวประกัน หรือคนร้ายหลบซ่อนหรือยึด
อาคาร (Barricaded Subject) หรือกรณีคนชู้จะฆ่าตัวตายตำรวจจะพบกับพฤติกรรมของคนร้ายซึ่งแบ่ง
ออกเป็น

๑. แบบมีข้อเรียกร้อง (Instrumental) เป็นพวกที่ตั้งข้อเรียกร้อง หรือต้องการสิ่งตอบแทนหรือ
มีความมุ่งหมายในการจับตัวประกันได้ชัดเจน ดังนั้นผู้เจรจาจึงสามารถกำหนดข้อเรียกร้อง หรือความมุ่งหมาย
ของคนร้ายนี้ เป็นประเด็นในการต่อรองหรือดำเนินการตามกระบวนการวิธีแก้ไขปัญหา (เช่น ดำเนินการตาม
หลักอริยสัจสี่ คือ หาปัญหาหรือความต้องการของคนร้าย หาสาเหตุของปัญหา หาหนทางที่สามารถแก้ไขและ
วิธีแก้ไขปัญหาคือดีที่สุด)

๒. แบบระบายความรู้สึก (Expressive) เป็นคนร้ายที่มีปัญหาทางจิตหรือประสาท หรือทางอารมณ์
ความสิ้นหวัง ท้อแท้ โกรธแค้นชิงชัง หรือมีความรู้สึกอื่น ๆ ที่ต้องการระบาย การกระทำของคนร้ายแบบนี้ไม่
ค่อยมีเหตุการณ์แสดงออกแปรปรวนไปตามอารมณ์ที่แปรเปลี่ยนด้วยความรวดเร็ว ไม่สามารถหาเป้าหมาย
ข้อเรียกร้อง หรือจุดประสงค์ของคนร้ายได้แน่ชัด แต่ความมุ่งหมายของคนร้ายที่แท้จริงคือต้องการระบาย
อารมณ์ แสดงออก เพื่อชดเชยสิ่งที่เสียไป คนร้ายแบบนี้ จึงเหมาะที่จะใช้กลยุทธ์ ทักษะการตั้งใจรับฟัง ถึงแม้ว่า
พฤติกรรมของคนร้ายทั้งสองแบบนี้ จะแตกต่างกันคนละขั้ว แต่ในเหตุการณ์จริงแล้วคนร้ายมักจะมีพฤติกรรม
ผสมกันทั้งสองอย่าง ไม่มากก็น้อย โดยอาจจะมีความผิดปกติแบบหนึ่งเป็นส่วนใหญ่ และมีพฤติกรรมอีกแบบหนึ่ง
ผสม ดังนั้นจึงทำให้เกิดความยากลำบากกับผู้เจรจาต้องแยกแยะให้ออก โดยในกรณีที่คนร้ายมีการแสดงออกที่
ไม่ชัดเจน ผู้เจรจาจะต้องพยายามพูดนำให้คนร้ายแบบนี้ กำหนดถึงปัญหาหรือความต้องการให้ชัดเจน ผู้เจรจา
จะต้องควบคุมบรรยากาศของการเจรจา ในขณะเดียวกันก็จะแสดงความเข้าใจเพื่อให้คนร้ายได้มีความเชื่อมั่น
ในตัวผู้เจรจาอันจะทำให้สถานการณ์คลายความตึงเครียดลง

ธรรมชาติของเหตุวิกฤติ

เหตุวิกฤติเป็นเหตุการณ์ที่มีอิทธิพลเหนือกว่าภาวะทางจิตหรือร่างกายในสภาวะปกติของคน
ที่จะขจัดข้อขัดข้องใจได้ ลักษณะของเหตุการณ์คับข้อง คับขันหลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกันก่อให้เกิดเป็นเหตุ
วิกฤติในทางจิตวิทยา คนเรามีกลไกป้องกันทางจิต (Defense Mechanism) ได้แก่ การเรียนรู้ถึงวิธีการแก้ไข

ขจัดความอยาก ดังเช่น เมื่อเราทำผิดอะไรสักอย่าง ตัวอย่าง : จอctrณในที่ห้ามจอด ในใจเรารู้สึกว่ามีความผิด แต่เราก็จะมีกลไกป้องกันทางจิตมาคิดหักล้างว่า เรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องเล็กน้อย ใครๆ เขาก็ทำกัน ลักษณะกลไกป้องกันทางจิตนี้ ก็จะเป็นแบบอย่างที่จะจดจำไว้ในสมองของคน ที่จะคิดแก้ไข ตามแบบที่เคยคิด เคยแก้ เมื่อพบปัญหาต่าง ๆ ที่แก้ไขไม่ได้ เมื่อคนเราเจอปัญหาที่แก้ไม่ตก ซึ่งมักเป็นปัญหาที่ไม่เคยเจอ เริ่มต้นเป็นความกังวล เมื่อเจอหลาย ๆ เรื่องเข้า ก็จะเป็นปัญหาทางจิต ที่ต้องหาทางออกขึ้น ซึ่งมักจะเป็นคนร้ายจับตัวประกันหรือฆ่าตัวตาย แบบระบายความรู้สึก ยิ่งอยู่ในภาวะตึงเครียด ก็ยิ่งทำให้สติและการใช้เหตุผลแก้ไขปัญหายิ่งสับสน เมื่อคนเราประสบปัญหาหรือวิกฤติการณ์ต่าง ๆ ที่แก้เองไม่ได้ คนเราก็มักหาคนอื่น เพื่อช่วยในการแก้ไขปัญหาขอความเห็นใจ เข้าใจ ขอการสนับสนุน ขอการปกป้อง จากการวิจัยพบว่าคนเรานั้นมีลักษณะนิสัยที่มักต้องพึ่งพาคนอื่น วิกฤติการณ์นั้น เป็นเหตุการณ์ที่มีลักษณะที่ตัดขาดคนเราจากการสนับสนุนต่าง ๆ เมื่อคนที่ประสบเหตุวิกฤติร้องขอการสนับสนุนแต่ไม่ได้รับการตอบสนอง ย่อมทำให้คนเหล่านั้นเกิดความโกรธ ความกลัว ความกังวล และแสดงออกในลักษณะการระบายอารมณ์

หัวข้อและรายละเอียดที่สำคัญในห้วงเจรจาต่อรอง

๑. คนร้ายและอาวุธที่ใช้
๒. ตัวประกัน
๓. ประวัติทางการแพทย์ของคนร้ายและตัวประกัน
๔. ชื่อเรียกห้อง / เส้นทาง
๕. ลำดับเหตุการณ์
๖. การปฏิบัติของตำรวจ
๗. แผนการส่งสิ่งของต่าง ๆ
๘. บุคคลภายนอกที่ช่วยเจรจา
๙. แผนการมอบตัว
๑๐. สิ่งที่ต้องรู้
๑๑. สิ่งที่ต้องหลีกเลี่ยง
๑๒. หมายเลขโทรศัพท์ในส่วนที่เกี่ยวข้อง
๑๓. ข้อมูลอื่นๆที่เป็นประโยชน์ในการเจรจาต่อรอง

๓. แผนหลังเกิดเหตุเด็กและเยาวชนจับตัวประกัน

๓.๑. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงและรายงานให้ผู้อำนวยการทราบเพื่อดำเนินการพิจารณาดำเนินการต่อไป

๓.๒. ครูที่ปรึกษาดำเนินการรวบรวมรายงานการสอบข้อเท็จจริงใส่ในสมุดประจำตัวเยาวชนรายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการก่อเหตุ

๓.๓. นักสังคมสงเคราะห์ติดต่อ ประสานงานกับผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนเพื่อแจ้งเหตุการณ์และพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนให้ทราบ

๓.๔. นำเป็นวาระการประชุมเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย แจ้งสถานการณ์ เพื่อหาแนวทางการแก้ไขและมาตรการป้องกัน

ลำดับการบังคับบัญชา สั่งการ และวางแผน

๑. ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านมุทิตา
๒. ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านมุทิตา
๓. ครูเวร (นอกเวลาราชการ)

๔. งานอภิบาลการพินิจ

๕. เจ้าหน้าที่อาวุโสที่สุดในสถานการณ์ขณะนั้น